

Adwokat

261101

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja 09.2009

Adwokat to zawód prawniczy, który polega na świadczeniu pomocy prawnej, a w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami. Adwokaci angażowani są także do tworzenia umów, statutów i innych dokumentów. Zadaniem adwokata jest przede wszystkim doradztwo i obrona, którą ma pełnić w ramach istniejącego prawa najlepiej, jak potrafi. Pomoc prawna z reguły jest odpłatna.

Adwokat w języku potocznym określany jest mianem mecenasa. Zwrot ten stosowany jest grzecznościowo w pismach i w przypadku bezpośredniego zwracania się do osoby adwokata.

Zawód ten wymaga: dużego samozaparcia, odpowiedzialności, znakomitej pamięci, gotowości do ciężkiej pracy i dużej motywacji.

Pomocy adwokata potrzebują ci, których interesy indywidualne zostały naruszone lub zagrożone. Klientami adwokata są osoby fizyczne, prawne i wszelkie instytucje, które nawet nie posiadają osobowości prawnej.

Obsługa osób fizycznych dotyczy najczęściej zagadnień zobszaru prawa cywilnego, rodzinnego i karnego. W tym zakresie adwokat oferuje poradę prawną, reprezentację przed sądem, mediacje, pełnomocnictwo w procesach dotyczących: rozwodów, separacji, alimentów, ustalenia opieki, spraw komorniczych czy własnościowych.

Obsługa podmiotów prawnych obejmuje pomoc prawną dla przedsiębiorstw i spółek w obszarach prawa gospodarczego, cywilnego i finansów. Rolą adwokata jest doradztwo w skomplikowanych transakcjach, przygotowywanie profesjonalnych projektów umów, pism procesowych, a także opinii i ekspertyz prawnych.

Adwokat zobowiązany jest do zachowania bezwzględnej tajemnicy zawodowej w związku z udzielaniem pomocy prawnej. Czynności, które wykonuje muszą być zgodne z prawem i cechować się profesjonalizmem, poważnym podejściem do klienta i pełnym zaangażowaniem w prowadzoną sprawę.

W celu reprezentacji klienta w procesie sądowym, adwokat działa w sprawie wyłącznie na podstawie udzielonego mu przez klienta pełnomocnictwa, bądź też na podstawie zlecenia uprawnionego organu. Na podstawie pełnomocnictwa procesowego adwokat jest upoważniony do podejmowania wszystkich czynności procesowych i decyzji, mających wpływ na dalszy bieg postępowania, czyniąc to sumiennie i starannie. Ma obowiązek także brać osobistą odpowiedzialność za wywiązanie się z przyjętych na siebie zobowiązań.

Adwokat może odmówić udzielenia pomocy prawnej klientowi indywidualnemu, jeżeli istnieją ku temu ważne powody, np.: kiedy jest świadom swej niekompetencji, występuje ryzyko złamania tajemnicy zawodowej czy możliwość nieobiektywnego podejścia. Ponadto adwokat nie może odmówić pomocy prawnej oskarżonemu z urzędu.

Oprócz adwokatów, w kancelarii zatrudnieni mogą być aplikanci. Są to osoby, które ukończyły studia prawnicze i zdały egzamin dopuszczający do odbywania aplikacji adwokackiej. Ich głównym zadaniem jest praktyczna nauka zawodu i wykonywanie powierzonych zadań. Adwokat opiekujący się aplikantem, zwany jest patronem. Po półrocznej praktyce może występować w imieniu swojego patrona przed sądem rejonowym. Po okresie półtorarocznym może zastępować swojego patrona przed sądem rejonowym i sądem apelacyjnym.

Na stanowisku pracy adwokat wykorzystuje urządzenia komunikacyjne, jak: telefon stacjonarny i komórkowy, faks i biurowe, jak: komputer, drukarka, kserokopiarka czy niszczarka.

Środowisko pracy

Ostatnia aktualizacja 09.2009

Warunki materialne

Adwokat pracuje w pomieszczeniach zamkniętych, to jest w biurze, w kancelarii, w sądzie i urzędzie. W pracy adwokata nie występują czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia. Brak jest także zagrożeń związanych z chorobami zawodowymi.

Warunki społeczne

Praca w zawodzie adwokata ma charakter indywidualny i samodzielny. Niezbędna jest umiejętność zaplanowania pracy, wytyczenia celów i sposobów ich osiągnięcia. Istota zawodu zawiera się przede wszystkim w relacjach klient – adwokat, ale również w relacjach z innymi adwokatami, aplikantami, oraz urzędnikami państwowymi i samorządowymi. Kontakty z ludźmi są bardzo intensywne i niezbędne. Dotyczą one: konsultacji, udzielania rad, współpracy i reprezentowania, prowadzenia negocjacji i uczenia w odniesieniu do aplikantów. Ze swoimi klientami adwokat porozumiewa się zarówno bezpośrednio – ustnie, jak i pośrednio – na piśmie i za pośrednictwem urzędów komunikacyjnych.

Warunki organizacyjne

Adwokat zazwyczaj pracuje w stałych godzinach, w dzień – przeciętny czas pracy 9 – 12 godz. Niejednokrotnie ze względu na napięty harmonogram, godziny czasu pracy mogą ulec wydłużeniu. Niezależność adwokata daje możliwość samodzielnego ustalania czasu pracy. Pełna dyspozycyjność wymagana jest od adwokata w ramach tzw. sądów 24-godzinnych. Dyżury ustala okręgowa rada adwokacka. Adwokat może pełnić funkcję zarówno zwierzchnika, jak i podwładnego. W zawodzie dominują czynności niezrutynizowane – każdy problem prawny wymaga indywidualnego podejścia. Praca adwokata wymaga dość częstego przemieszczania się na dużych i małych odległościach, w i poza stałym miejscem pracy. Adwokat podlega odpowiedzialności

dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, z zasadami etyki lub za naruszenie swych obowiązków zawodowych przed sądem okręgowej rady adwokackiej. W szczególnych przypadkach za szkodę wyrządzoną klientowi swoim działaniem lub zaniechaniem obrony adwokat może odpowiadać także cywilnie. Kary dyscyplinarne to: upomnienie, nagana, kara pieniężna, zawieszenie w czynnościach zawodowych na czas od 3 miesięcy do 5 lat czy wydalenie z adwokatury.

W pracy wymagany jest nienaganny strój – elegancki i stonowany. W czasie rozpraw sądowych adwokat używa jako stroju urzędowego togi.

Wymagania psychologiczne

Ostatnia aktualizacja 09.2009

Adwokat jest zawodem zaufania publicznego. Osoba wykonująca ten zawód powinna charakteryzować się takimi cechami, jak:

- zdolność koncentracji uwagi, niezbędna do wielogodzinnej pracy nad rozwiązaniem problemu klienta i kojarzenia szczegółów,
- podzielność uwagi, ułatwia jednoczesne słuchanie stron podczas rozprawy i zastanawianie się nad własnym stanowiskiem,
- refleks w reagowaniu umożliwi udzielenie celnej riposty,
- dobra pamięć, szybkość uczenia się, niezbędna do ogarnięcia licznych aktów prawnych, która pozwoli na swobodną i praktyczną biegłość w stosowaniu prawa i prowadzeniu kilku spraw naraz,
- umiejętność logicznego i twórczego rozumowania, umożliwiającą prawidłowe prowadzenie wywodów prawniczych,
- łatwość wypowiadania się w mowie i w piśmie, nieodzowna do precyzyjnego i zrozumiałego wypowiadania się, przekonywania o słuszności swego stanowiska i sporządzania pism procesowych; poza tym oczekuje się od adwokata talentu retorycznego, czyli znajomości sztuki przemawiania,
- umiejętność zrozumienia i panowania nad własnymi emocjami, przydatna szczególnie na sali sądowej podczas wygłaszania mowy.

Adwokat może być człowiekiem o delikatnej naturze, ale w momencie założenia togi musi stać się człowiekiem twardym, odważnym i pewnym swoich racji.

Praca adwokata bazuje głównie na osobistym kontakcie z klientem i zdobyciu jego zaufania. Niezbędna jest umiejętność nawiązywania kontaktów i właściwe postępowanie z ludźmi. Z kolei zdolność uważnego słuchania i obserwowania zachowań ludzi, która wymaga od adwokata głównie cierpliwości, wrażliwości i szacunku do drugiego człowieka, umożliwia pełne zrozumienie, a w konsekwencji znalezienie rozwiązania problemu.

Do istotnych cech adwokata trzeba jeszcze zaliczyć: aktywność, empatię,

skrupulatność, systematyczność, odporność na stres, ciekawość świata i zdolności organizacyjne.

Adwokat powinien być humanistą, cechującym się jak największym potencjałem intelektualnym, przydatnym w każdej rzeczywistości społeczno – ekonomicznej. Najważniejsze jest śledzenie każdych zmian w prawie, ale także powinien interesować się psychologią, socjologią, historią, ekonomią oraz biznesem. Oprócz tego ważna jest znajomość języka obcego i znajomość obsługi komputera.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Ostatnia aktualizacja 09.2009

Praca adwokata jest zaliczana do prac lekkich pod względem obciążenia fizycznego. Kandydatom do zawodu adwokata nie stawia się żadnych specjalnych wymagań zdrowotnych. Oczywiście dobra ogólna sprawność fizyczna, zdrowe serce, dobry wzrok, słuch i mowa są niezbędne w tym zawodzie.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Ostatnia aktualizacja 09.2009

Droga do zawodu adwokata jest jedna i jasno określona. Trwa co najmniej 8lat i wymaga ciężkiej pracy i dużych pieniędzy na pomoce naukowe i koszty szkolenia.

Kandydata na adwokata na początek czekają studia na jednym z uniwersyteckich wydziałów prawa – najbardziej znane w Polsce uczelnie to: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Kolejny warunek to ukończenie trwającej 3,5 roku aplikacji adwokackiej (praktyki). Aplikacja kończy się bardzo trudnym egzaminem zawodowym. Dopiero po jego zaliczeniu aplikant pełnoprawnie wstępuje w poczet palestry. O wpisie na listę adwokatów lub o odmowie wpisu decyduje okręgowa rada adwokacka w formie uchwały. Sprzeciwić się wpisaniu danej osoby na listę adwokatów może jedynie Minister Sprawiedliwości. Ponadto przyszły adwokat musi cieszyć się nieskazitelnym charakterem i swym dotychczasowym zachowaniem musi dawać rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu, korzystać w pełni z praw publicznych oraz mieć pełną zdolność do czynności prawnych i władać językiem polskim w mowie i piśmie. Znajomość języka obcego, obsługi komputera czy prawo jazdy nie jest niezbędna, ale umożliwia sprawne wypełnianie obowiązków zawodowych.

Warunek aplikacji i złożenia egzaminu nie dotyczy profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych oraz sędziów, prokuratorów, radców i notariuszy o co najmniej trzyletniej praktyce.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Ostatnia aktualizacja 09.2009

W zawodzie adwokata nie ma możliwości awansu w znaczeniu osiągnięcia coraz

wyższych stopni w hierarchii zawodowej.

Awans adwokata wyraża się głównie poprzez wyniki materialne, w postaci wyższych zarobków, prestiżem społecznym zarówno w środowisku prawniczym, jaki i w polityce czy gospodarce, a przede wszystkim stopniem popularności adwokata lub kancelarii i liczbą obsługiwanych klientów. Adwokat, który cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem zajmuje miejsce na wysokim poziomie hierarchii społecznej.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Ostatnia aktualizacja 09.2009

Przepisy nie określają górnej granicy wieku do podjęcia pracy w zawodzie adwokata. Szanse pracy w tym zawodzie ma zarówno osoba młoda, jak i starsza, pod warunkiem, że ukończyła kierunkowe studia i pozytywnie zdała egzamin aplikacyjny.

Adwokat to prawdziwie wolny zawód. Adwokatowi nie wolno pozostawać w stosunku pracy, aby nie powodować zależności od pracodawcy. Jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą, dlatego też adwokaci podejmując pracę po raz pierwszy, czy wracając na rynek pracy po dłuższej przerwie, nie mają kłopotów ze znalezieniem zatrudnienia. Adwokat może pracować w kancelarii adwokackiej jednoosobowej lub wieloosobowej, którą tworzy wraz z innymi adwokatami.

Możliwości zatrudnienia

Ostatnia aktualizacja 09.2009

Przyszły adwokat może wykonywać swój zawód w kancelariach innych adwokatów, we własnej kancelarii, a także w formie handlowych spółek osobowych. Zawód adwokata jest zawsze wykonywany jako zawód wolny, w związku z czym wyłączona jest możliwość wykonywania tego zawodu w ramach stosunku pracy. Samozatrudnienie jest powszechne. Na emeryturę pracuje sam.

Zawody pokrewne

Ostatnia aktualizacja 09.2009

sędzia

radca prawny

notariusz

prokurator

komornik

doradca prawny

Polecana literatura

Ostatnia aktualizacja 09.2009

- pismo Adwokatury Polskiej „Palestra”
- Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o Adwokaturze
- „Gazeta Prawna”
- Magazyn Edukacyjny „Perspektywy” nr 06(98), str.006
- dwutygodnik Prawa Polskiego „Monitor Prawniczy”
- miesięcznik „Edukacja Prawnicza”
- Biuletyn Informacji Publicznej – Naczelna Rada Adwokacka – www.bip.adwokatura.pl